

daarlige Helbred. Jeg har tænkt mig, at man vil indvende, at dette er noget, som Livrenteanstalten ikke gaar ind paa, og jeg tvivler heller ikke om, at Livrenteanstaltens Bestyrelse, naar man spørger den, vil sige: nej, det kunne vi virkelig ikke indlade os paa; vi ville lide et positivt Tab derved. Men saa vil jeg henvise til, hvad for 2 Aar siden den daværende Kirke- og Undervisningsminister udtalte. Man vil erindre, at han meddelte, at han først havde indledet Forhandlinger med Skoleraadene og spurgt dem, om de vilde give Bonus. Men Skoleraadene havde alle sammen sagt nej. Ganske naturligt; thi de vidste, hvorledes de sad i det med Hensyn til dette Forhold. Men — sagde den daværende Kirke- og Undervisningsminister — disse Raad skulle ikke tro, at de ere suveræne Raad, og ville de ikke med det gode, saa skulle de med det onde. Skulde nu Livrenteanstalten, hvad der er troligt nok, sige det samme, gælder det jo ogsaa for Livrenteanstaltens Vedkommende, at Lovgivningsmagten har den afgørende Stemme, og en saadan Ordning vil ikke være ubillig. Der er nemlig ingen Grund til at antage, at Livrenteanstalten i det hele, naar vi tage haade Fortiden og Fremtiden sammen, med Hensyn til disse Lærere skulde lide et positivt Tab, paa nogen Maade skulde blive mindre i Stand til at fyldestgøre sine Forpligtelser end hidtil, eller at den skulde blive mindre i Stand til at give Bonus i Fremtiden. Jeg tillader mig at henstille dette til Overvejelse. Jeg tør nære det Haab, at den højtærede Kirkeminister fra sit Standpunkt ikke kan have noget at indvende herimod. Naar han naar at saa Bonus for sine Skolelærere, saa er der vistnok naaet det, han maatte attraa. Det vil ganske vist væsentligt komme til at bero paa, hvad den højtærede Finansminister vil sige til Sagen. Jeg vil da med Hensyn hertil gøre opmærksom paa, at dette Forslag er af en væsentlig anden Bestaaffenhed end det, der blev stillet for to Aar siden, og som gik ud paa, at Statskassen skulde tage Udgiften; det kan ganske vist siges, at dette Forhold ikke vedrører Statskassen. Naar hele Forholdet derimod bliver overført til Livrenteanstalten, saa kommer det hen paa det Sted, hvor det bør være. Lovgivningsmagten har egentlig allerede i 1856 anerkendt, at Lærere hørte hjemme under Livsforfiktungsanstalten. Lad os saa føre dem derhen; saa kunne Skolefondene slippe Skadesløst over det. Ikke vil jeg dermed paasta, at der mulig ogsaa kan findes andre Udveje, eller man kunde gaa en Middelvej; men i øvrigt tror jeg, at man godt vil kunne ordne Forholdet saaledes, at

man overfører dem alle sammen til Livrenteanstalten, og at saa Skolefondene træde ud af dette Forhold. Saa komme vi ud over den Modsigelse, som ligger i at lade en Kasse, der har positivt Tab ved at forsikre Folk langt billigere, end det kan svare Regning, betale „Bonus“ oven i Købet.

Casperien: For saa vidt jeg forstod den ærede sidste Taler, var det hans Mening, at Livrenteanstalten skulde allerede nu overtage Forsikringen af de svagelige Skolelærere og derigennem paa en Maade ogsaa betale den Bonus, som der er Tale om i dette Lovforslag. Er det Meningen, er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem. Det forekommer ogsaa mig at være urigtigt at lade Skolefondene fortsat vedblive med at betale Bonus af det Tab, de rimeligvis have haft.

Jeg kunde have ønsket, at der ved Siden af de Bemærkninger, som ledsage dette Lovforslag, ogsaa havde været nogle Tal, der udviste i det hele taget, hvor stort Tab de forskellige Skolefonds have haft siden 1856 paa disse svagelige Lærere; thi det er et Spørgsmaal, som har stor Betydning, naar vi skulle behandle denne Sag. Da vi havde Sagen for i 1891, fremkom der en Udtalelse, at det i Randers Amt havde kostet mellem 3,300 og 3,400 Kr. at forsikre disse svagelige Lærere. Er Tabet gennemgaaende saa højt, har det været temmelig bethdelige Beløb, der i de forskellige Skolefonds ere blevne betalte for denne Forsikring. Jeg kan heller ikke indse, at dette Lovforslag er i Konsekvens med Loven af 1891; vi maa huske paa, at det var ikke frit for, at det var en lille Handel, vi gjorde den Gang med denne Lov. Det var meget tvivlsomt, om Lovforslaget da var gaaet igennem, dersom ikke Byrden ved for Fremtiden at forsikre de svagelige Skolelærere var lagt paa Livrenteanstalten for de Lærere, der skulde forsikres efter 1892. Det er aldeles ikke min Mening at ville berøve disse Lærere, som nu en Gang paa en Maade have faaet Løfte om fortsat Bonusbetaling, denne Indtægt; men jeg finder, at det er rettest at lægge denne Betaling over paa andre Hænder, og jeg kan ikke indse, hvorfor f. Eks. ikke Staten kunde overtage denne Betaling. Det var ikke rigtigt, som den første ærede Taler nævnte, at det hertil stgørende Endringsforslag var blevet forkastet, da vi havde Sagen sidst. Det blev taget tilbage ved 2den Behandling, som slet ikke til Afstemning, men der var stor Stemning for det.

Jeg tillader mig at henlede et eventuelt Udvalgs Opmærksomhed paa at søge Oplysning om, hvor meget de forskellige Skole-